

Motion till riksdagen 2009/10:So447

av Peter Rådberg m.fl. (mp)

Stöd till människor som kränkts av nyandliga rörelser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att människor som hamnar i underkastelse hos en sekt ska få stöd och hjälp från staten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka kunskap och forskning så att människor som lämnar en sekt kan få vård, behandling och rehabilitering.

Motivering

Antalet barn som växer upp i nyandliga rörelser har ökat markant sedan 1990-talet. En del av dessa barn har "tvingats" in av sina föräldrar i religionsfrihetens namn. Föräldrar har rätt, enligt lagen, att uppfosta sina barn i den religion som de anser är bäst. Det som krockar med den rättigheten är att vi samtidigt har religionsfrihet i Sverige, vilket betyder att barnen själva ska få avgöra vilken religion de vill tillhöra. Det är en mänsklig rättighet som är en av FN:s hörnparagrafer och som Sverige har skrivit under.

Under senare år har det framkommit att personer som på olika sätt kommit i total beroendeställning till en rörelse eller en person helt förlorat makten över sin egen vilja och vid försök att frigöra sig fått svåra psykiska problem.

De vi talar om är till största delen unga människor som anslutit sig till en rörelse, vilket ofta har krävt fullständig underkastelse under sekten. Personen har sedan kommit i total beroendeställning till rörelsen och utsatts för sådan påverkan att han eller hon helt förlorat makten över sin egen vilja. Kontakten med omvärlden styrs av rörelsen, ledaren skaffar sig vinning på medlemmarnas bekostnad och tvivel straffas. Barn och ungdomar i en sådan sekt utvecklas sämre än barn i en "vanlig miljö". Prestationskraven kan bli så höga att individerna knäcks. Vid försök till frigörelse kan de reagera med ångest och

Fel! Okänt namn på

skuldkänslor som blir så svåra att de kan leda till självmord. Psykotiska tillstånd kan också förekomma.

Att bli fråntagen sin fria vilja är kränkning av allvarligaste slag. Enligt regeringsformen ska den offentliga makten utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet. Det innebär att man värnar om människors integritet och okränkbarhet. Kränkning är en brist på respekt för integriteten och kan vara fysisk eller psykisk eller innebära andlig hjärntvätt. Och det är det sistnämnda de här människorna utsatts för.

Medan vi har konventioner och lagar som kan användas för att åtgärda fysisk och psykisk kränkning av de mänskliga rättigheterna så saknar vi instrument för att komma åt den andliga kränkningen. Det innebär att vi inte på laglig grund kan hjälpa de personer vars vilja totalt underkastats andra människors maktutövning.

Vi har idag en mycket bristfällig kunskap om hur vi ska hjälpa de människor som drabbas av dessa sekter. Svensk psykiatrisk förening har påtalat behovet av en riksenhet där man skulle kunna bedriva såväl forskning som vård, behandling och rehabilitering av personer som tillhört en rörelse av ovan nämnt slag. Idag är dessa patienter hänvisade till att åka utomlands för att få hjälp.

Regeringen bör se över lagen så att människor som hamnar i en sådan underkastelse som nämns ovan får hjälp och stöd från staten. Ett förslag är att man gör ett tillägg i brottsbalken 4 kap. 4 § i texten om olaga tvång, nämligen att det skall innefatta otillbörligt utnyttjande av metoder ägnade åt att påverka annans fria vilja.

Det som är akut är de människor som har försökt frigöra sig från sekten och som kan reagera med ångest och skuldkänslor som blir så svåra att de i värsta fall kan leda till självmord. Dessa människor måste få stöd från samhället omedelbart. Ett annat problem är att kunskapen måste öka från samhällets sida så att man vet hur man ska behandla och hjälpa dessa människor som har lämnat en sekt och hamnat i den problematik som nämns ovan.

Stockholm den 2 oktober 2009

Peter Rådberg (mp)

Lage Rahm (mp)

Jan Lindholm (mp)

Mats Pertoft (mp)